

R A P P O R T

Naar aanleiding van een op Dinsdag 10 Februari 1948, gehouden openbare vergadering, uitgezande van het Comité Handhaving Rijkseenheid, Afd. Zaandam, de A.R.Kiesvereniging, de Afd.Zaandam, van de Chr.Historische Unie, de Staatkundig Geref. Staatspartij en de Partij voor Vrijheid en Democratie, gehouden in de Geref.Kerk aan de Stationsstraat alhier, wordt Uefelgestrange belsefd het volgende gerapport erd:- - - - -

Bovengenoemde vergadering, welke omstreeks 19.30 uur een eenvans ras, werd geopend door de voorzitter van het plez selijk Comité Handhaving Rijkseenheid te Zaandam, die alle aanwezigen en in het bijzonder de spkers voor die avond, hartelijk welkom heette en voorstelde de vergadering te openen, door gemeenschappelijk het " LUTHERLIED " " Een vaste burcht is onze God " te zingen, waaraan door alle aanwezigen, circe 1000 in getal werd voldaan.- - - - -

Hierna trad als spreker op, Z.E.prof. mr. P.S.Gerbrandy die een uiteenzetting gaf over de Staatrechtelijke en Staatkundige problemen in NEDERLANDS INDIË. Hij woos er op, dat de Statuten van het Volkenrecht met voeten werden getreden in Nederland Indië en dat de democratie aldaar ligt in handen van één man, HUBERTUS VAN MOOK genaamd, die daar alles te vertellen heeft. Volgens spreker heerst er in een deel van Nederlands Indië, de z.g. " Republiak " waarmede de Regering en Dr. van Mook onderhandelen een terreur, die haars gelijke niet kent in de wereld, terwijl het Indië he Staatsrecht bescherming, der inheemse bevolking voorschrijft. Toen spreker dit voor de radio bekend maakte, werd hem de mond gesnoerd. Door het stopzetten van de Politiele Actie, heeft men het moreel der troepen in Indië kapot gemaakt. Na het stopzetten van de Politiele Actie is Indië een prooi geworden van Internationale machten en zijn er oplossingen aan de hand gedaan, waarvan nimmer wat terecht gekomen is. De Regering houdt het volk voor: " Het gaat goed in Indië " doch in werkelijkheid heerst er de grootste wanorde en terreur. Spreker veroordeelde de inmenging der Internationale machten. De politiek der Regering is gebaseerd op onkunde, doch achter die onkunde schuilt ook nog een beginsel en dat is: " Wij zijn vrij, dan zij ook maar. " Doch het is niet " zij en wij " doch " wij " Nederlands Indië en Nederland zijn één. Wanneer men een Indië komt, komt men een Nederland. Het is niet " Indonesië " maar " Nederlands Indië " Soekarno heeft de inheemse bevolking aangespoord tot opstand, tensinde zelf hun lot in handen te nemen en hij " Soekarno " de collaborateur, zou hun vertellen hoe het moest. Hetzelfde principe dat door Hitler en Mussolini gehuldigd werd. En waar Soekarno, e.s.regeert, heerst een bloedige terreur en hiervoor is de Nederlandse Regering verantwoordelijk. Het Koninkrijk is hierdoor in gevaar en dreigt in tweeën te vallen. God verhoede dit. Na de aanwezigen te hebben opgewekt, zich aanseen te sluiten in het Comité Handhaving Rijkseenheid, besloot spreker zijn rede.- - - - -

Hierna werd gemeenschappelijk gezongen ; " Zij zullen het niet hebben. " - - - - -

Vervolgens

**Aan de Heer
Commissaris van
Politie
te
ZAANDAM**

Vervolgens werd het woord gevoerd door L.A. van minister van.
I.M. WELTER, Deze behandelde het economische vraagstuk van de
Indische kwestie. Spreker vroeg zich af, of de Regering reken-
ning had gehouden met de gevolgen van haar politiek, voor de
bevolking in Indië en hier. In Indië is 20 % van het Nederland-
kapitaal belegd, hetwelk gelijk staat met 4½ à 5½ miljard gul-
den. 15 % van de Nederlandse bevolking was afhankelijk van Ne-
derlands Indië. In Indië was tweemaal zoveel kapitaal belegd
als in Amerika. Dit alles is verloren als de Regering zo door-
gaat. Ook het kapitaal in Amerika slikt bij de dag, tengevolge
van het feit, dat al onze beleggingen aldaar verkocht worden.
Indië was door ons gemaakt tot een politieke en economische
eenheid. Dat gedeelte dat men thans de staat " Indonesië "
pleegt te noemen, was het armste gedeelte, doch gezien het
feit, dat sommige gewesten een overschot opleverden, kon dit
worden gesuppleerd ten gunste van andere. Deze onvolprezen
economische eenheid, wordt thans uit elkander gerukt, door
mensen die niet het minste besef voor economie hebben. Volgens
spreker worden thans 70 miljoen mensen, op deze manier aan
honger en terreur prijs gegeven, waarvoor de heren Schermer-
horn en Drees verantwoordelijk moeten worden gesteld. Spre-
ker vraagt zich af, of de Regering er al eens één moment aan
heeft gedacht, hoe het zal gaan met het muntenstelsel. Ook
geeft hij niet veel voor de mogelijkheden, dat de Nederlanders
in een z.g. vrij " Indonesië " kunnen exploiteren, in verband
met de Angel-Saksische concurrentie. Hij verklaarde nog dat
door het huidige regeringsbeleid, in Indië een koloniaalstel-
sel zou ontstaan in zijn zwartste vorm. - - - - -

/ de.

Hierne werd door alle aanwezigen gezongen: " Wij willen
Holland houden." - - - - -

Vervolgens trad als spreker op de heer H.A. LUNSHOF,
journalist. Spreker vond het merkwaardig dat men steeds over
het Indische vraagstuk spreekt, terwijl het in feite een Haag-
vraagstuk is. Bij de Regering ontbreekt de wil tot zelfhand-
having. Daarom wordt de oppositie in Nederland op ondemoe-
tische wijze vertrapt. Gerbrandy mocht niet meer voor de radio
spreken, omdat hij de waarheid zei. Hierdoor vormt de Rooms-
Rode Regering een groot gevaar voor ons vaderland. Spreker
achtte de toestand, waarin ons land en volk thans verkeren,
ernstiger dan in de donkerste bezettingsjaren. We zien thans
een totale afbraak. God alleen kan ons nog helpen. Daarom
zal dan ook de geestelijkheid in de bedehuizen Gods hulp hier
over moeten inroepen, terwille van de 9 miljoen inwoners hier
en de 70 miljoen in Nederlands Indië. - - - - -

Nadat door de aanwezigen staande het 1e en 7e couplet
van het WILHELMUS was gezongen, ging de vergadering ~~de~~ een
ordelijk verloop had, op datum voornoemd, omstreeks 22.30 uur
uiteen. - - - - -

Het kerkgebouw bood plaats aan 1200 personen. - - - - -
Waarvan dit rapport, Zaandam, 13 Februari 1948. - - - - -

BOSS. No.:	OP 125
CRT.:	N.R. 64
DATUM:	19-3-48
nr.:	

IS er verband tussen de Chr. Hist. Unie en het c.h. dagblad De Nederlander? Mr. Kolff, een der c.h. senatoren, heeft dit onlangs ontkend, kennelijk om ook te ontkennen dat er verband zou zijn tussen de C.H.U. en het comité Handhaving Rijkseenheid, waarvan de tegenwoordige hoofdredacteur van De Nederlander een exponent is. Maar nu zien wij in de beschrijvingsbrief voor de a.s. algemene vergadering der C.H.U., dat de c.h. kiesvereniging Wassenaar voorstelt, het hoofdbestuur uit te nodigen maatregelen te nemen om de invloed der c.h. beginselen op de inhoud van De Nederlander beter tot zijn recht te doen komen. Niet nodig, zegt het hoofdbestuur in zijn prae-advies op dit voorstel: de artikelen 8 en 9 van de overeenkomst inzake De Nederlander waarborgen die invloed voldoende. Hier is dus zo officieel mogelijk uitgesproken, dat er wel degelijk contact tussen Unie en krant bestaat.

En hoe zit het dan met het comité Rijkseenheid? Ook daaromtrent leert de beschrijvingsbrief iets, althans bijna iets. Zo is er een voorstel van de afdeling Wezep, o.m. behelzende „krachtige steun en medewerking aan de stichting Handhaving Rijkseenheid”. Als praeadvies hierop zegt het hoofdbestuur doodleuk: „Het hoofdbestuur heeft nimmer doen blijken van afzijdigheid ten opzichte van het streven naar Rijkseenheid”.

Kort en bondig is hiermee precies niets gezegd omtrent eventuele organisatorische relaties tussen de C.H.U. en het comité Handhaving Rijkseenheid.